

สรุปคำกล่าวรายการศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
ในรายการ “ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”
เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เวลา ๒๐.๑๕ น.
ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

*****

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	สำนัก/กอง ที่รับผิดชอบ
๑	<p>การปรับเปลี่ยนทัศนคติด้วยวิธีการแบบสันติวิธี</p> <p>การเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องของกลุ่มต่าง ๆ นายกรัฐมนตรีมีความประสงค์ให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องลักษณะการเคลื่อนไหว ด้วยวิธีการแบบสันติวิธีโดยไม่ควรดำเนินการในรูปแบบการชุมนุมเพื่อกีดกันการทำงานของรัฐบาล เนื่องจากการแก้ไขปัญหาต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินการฯ โดยนายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่างการเคลื่อนไหวของกลุ่ม P-Move ที่มีเป้าหมายเพื่อการเรียกร้องเรื่องที่ดินประกอบอาชีพด้วยวิธีการชุมนุมซึ่งรัฐบาลได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาและอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ นายกรัฐมนตรีจึงขอให้แกนนำและกลุ่มผู้เคลื่อนไหวทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหาข้างต้น และให้ระมัดระวังการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งนี้ รัฐบาลไม่มีความหวังที่จะปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นแต่อย่างใด</p> <p>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในรัฐสภาก็เช่นกัน ที่ผ่านมาจะเห็นการทำงานของ “ฝ่ายค้าน” ถือเป็นตัวแทนของประชาชนในการออกกฎหมายและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลร่วมกับสมาชิกวุฒิสภา แต่หากพิจารณาถึงหน้าที่ในการดำเนินงานของฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลจะพบว่าทั้ง ๒ ฝ่าย ต่างปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติและบ้านเมืองทั้งสิ้น ดังนั้น นายกรัฐมนตรีจึงมีความประสงค์ให้เรียกฝ่ายค้านว่า “ฝ่ายค้านและสนับสนุน” ที่มีหน้าที่ตรวจสอบและทักท้วงการดำเนินงานของฝ่ายรัฐบาล พร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่</p>	สน.ปท. สน.มน.

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	สำนัก/กอง ที่รับผิดชอบ
	<p>ในการสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายการปฏิรูปประเทศเพื่อเป็นการสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลให้มีธรรมาภิบาลพร้อมพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืนในอนาคต</p> <p>นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีขอให้ประชาชนร่วมกันพิจารณาสร้างวัฒนธรรมแห่งการปรองดอง ที่ถือเป็นบรรทัดฐานใหม่ให้กับสังคมไทยอย่างมีธรรมาภิบาล โดยยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก รับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ จากทุกฝ่าย และแสดงความคิดเห็นตามหลักของเหตุและผล โดยใช้หลักนิติศาสตร์และหลักรัฐศาสตร์ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหา ซึ่งถือเป็น “ศาสตร์พระราชา” ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานไว้ให้เป็นมรดกอันล้ำค่าของประเทศชาติ</p>	
๒	<p>การอนุรักษ์ฟื้นฟูและป้องกันรักษาทรัพยากรป่าไม้</p> <p>ที่ผ่านมาทรัพยากรป่าไม้ได้ถูกบุกรุกทำลายไปเป็นจำนวนมาก เป็นผลมาจากหลายปัจจัย อาทิ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ระมัดระวัง การขยายตัวทางเศรษฐกิจ จำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น การขยายตัวของชุมชน การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ด้วยการทำการเกษตร การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อทำที่พักค้างแรมสำหรับการท่องเที่ยว เป็นต้น ส่งผลกระทบให้พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยที่เปรียบเสมือนปอดของโลก ลดลงเหลือ ๑๐๒ ล้านไร่ จากเดิมที่มีพื้นที่ประมาณ ๑๗๑ ล้านไร่ อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุของปัญหาเกิดจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการที่ไม่มียุทธศาสตร์ขาดความต่อเนื่องและขาดเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งประสบปัญหาในช่วงก่อนที่รัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาภัยแล้งเนื่องจากขาดพื้นที่ป่าสำหรับดูดซับน้ำอีกด้วย</p> <p>การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานแนวคิด “ปลูกป่าในใจคน” ด้วยการปลูกจิตสำนึกให้กับพสกนิกรชาวไทย อีกทั้งยังทรงมุ่งหวังให้พสกนิกรชาวไทยได้รับประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งด้านเกษตรกรรม วนศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม โดยทรงแนะนำการปลูกป่าในเชิงผสมผสาน อาทิ การปลูก “ป่า ๓ อย่าง ได้ประโยชน์ ๔ อย่าง” คือ ไม้ใช้สอย ไม้ผล ไม้เชื้อเพลิง ซึ่งสามารถช่วยอนุรักษ์ดิน อนุรักษ์น้ำ และรักษาพื้นที่ต้นน้ำ ด้วยการดูดซับน้ำฝนชะลอการไหลของน้ำป่าตามร่องเขาและพัฒนาเป็นชลประทาน ทั้งนี้ รัฐบาลและ</p>	สน.สก.

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	สำนัก/กอง ที่รับผิดชอบ
	<p>คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ได้น้อมนำศาสตร์พระราชาราชของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายสาธารณะและมาตรการต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินการเพื่อให้ “คนอยู่กับป่า” ได้อย่างยั่งยืนเป็นสำคัญ อาทิ การบริหารจัดการป่าไม้แบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนและประชาชนในพื้นที่เพื่อการสร้างสุขของคนไทย เป็นต้น</p> <p>การดำเนินการป้องกันรักษาและฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ออกคำสั่งให้เกิดการขับเคลื่อนจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าแห่งชาติ ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติระดับพื้นที่และการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับดูแลในแต่ละกิจกรรม อาทิ คณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระดับชาติ และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า เป็นต้น ที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ ผ่านการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพิทักษ์ป่า เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดด้านทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้ง การส่งเสริมสนับสนุนการปลูกป่าในทุกกิจกรรม นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานเฉพาะกิจในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยปฏิบัติ ทำงานในลักษณะ “ปิดทองหลังพระ” แทนประชาชนคนไทยทุกคน ได้แก่ หน่วยงานเฉพาะกิจปราบปรามพิเศษ “พยัคฆ์ไพร” กรมป่าไม้ หน่วยงานเฉพาะกิจปฏิบัติการพิเศษผู้พิทักษ์อุทยานแห่งชาติ และสัตว์ป่า “พญาเสือ” ชุดปฏิบัติการพิเศษ “เหยี่ยวดง” กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และชุดปฏิบัติการพิเศษ “ฉลามขาว” ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง นายกรัฐมนตรีจึงขอให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกท่าน ทั้งนี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนผู้ยากไร้ ประชาชนผู้มีรายได้น้อย และประชาชนผู้ไม่มีที่ดินประกอบอาชีพหรือไม่มีถิ่นที่อยู่อาศัยประกอบการดำเนินการด้วย โดยนายกรัฐมนตรีได้ยกตัวอย่าง โครงการฟื้นฟูป่าไม้เมื่อนานแบบบูรณาการ ที่มีเป้าหมายเพื่อกำกับดูแลให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน ผ่านกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายภาคประชาชน และภาคประชาสังคม ที่ดำเนินการผ่านกลไก คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาชุมชนในพื้นที่ป่าแบบมีส่วนร่วม คณะอนุกรรมการศึกษาวิเคราะห์ รูปแบบกลไกทางการเงินสนับสนุนการปลูกป่า หรือ “พันธมิตรป่าไม้” และ คณะทำงานส่งเสริมการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า</p>	

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	สำนัก/กอง ที่รับผิดชอบ
	<p>ผลการดำเนินคดีเกี่ยวกับการบุกรุกพื้นที่ป่า การลักลอบตัดไม้และค้าไม้ การล่าสัตว์ป่าและการค้าสัตว์ป่า ของรัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การดำเนินคดีบุกรุกพื้นที่ป่ากว่า ๒๖,๐๐๐ คดี สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้กว่า ๕,๐๐๐ คน มีพื้นที่บุกรุกประมาณ ๖๗๐,๐๐๐ ไร่ ๒. การดำเนินคดีการตัดไม้และการค้าไม้กว่า ๓๐,๐๐๐ คดี สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้กว่า ๑๕,๐๐๐ คน พบไม้ของกลางกว่า ๖๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ๓. การดำเนินคดีสัตว์ป่ากว่า ๒๕,๐๐๐ คดี พบสัตว์ป่าของกลางกว่า ๔๒,๐๐๐ ตัว ซากสัตว์ป่าของกลางประมาณ ๑๙ ตัน <p>การฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ จำนวน ๒๗๓ ศูนย์ และฐานปฏิบัติการฟื้นฟูต้นน้ำ จำนวน ๙๔๓ ฐาน ทั่วประเทศ เพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ซ้ำ หรือป้องกันการขยายพื้นที่การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ และดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ต้นน้ำ ปัจจุบันได้มีการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้และปลูกป่ากว่า ๗๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยนายกรัฐมนตรีมีความคาดหวังให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา อันได้แก่ ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกป่าเขตพื้นที่ป่าสงวน ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และปัญหาการขาดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์ ซึ่งมีกระบวนการและผลการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาข้างต้น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ด้วยการนำที่ดินของรัฐ ๖ ประเภท ได้แก่ ป่าสงวน พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ดินสาธารณประโยชน์ ป่าชายเลน ที่ราชพัสดุ และที่ดินสงวน เพื่อกิจการนิคมในนิคมสร้างตนเอง มาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แก่กลุ่มชุมชน สหกรณ์ หรือรูปแบบ “แปลงรวม” ตามนโยบายรัฐบาล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พร้อมส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในลักษณะอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การสร้างสมดุลในเรื่อง “คนอยู่กับป่า” ด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความสมดุลเป็นธรรมและยั่งยืน โดยในปีที่ผ่านมาได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินจำนวนกว่า ๑ ล้านไร่ ๖๒๙ พื้นที่ ใน ๖๘ จังหวัด และได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์	

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	สำนัก/กอง ที่รับผิดชอบ
	<p>หรือสำหรับอยู่อาศัยจำนวนกว่า ๓๒๐,๐๐๐ ไร่ ๘๗ พื้นที่ ใน ๔๕ จังหวัด มีประชาชน เข้าอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต จำนวนกว่า ๓๐,๐๐๐ ราย ๘๑ พื้นที่ ใน ๔๑ จังหวัด อีกทั้งยังได้ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนที่ได้รับการจัดที่ดินทำกิน รวม ๙๙ พื้นที่ ใน ๔๘ จังหวัด</p> <p>๒. นโยบายรัฐได้ป่า ประชาชนได้ที่ทำกิน หมายถึง การสร้างป่าชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหา การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้จากการเพิ่มจำนวนของประชากรประกอบกับการขยายพื้นที่ประกอบ อาชีพและการย้ายถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ด้วยการส่งเสริมให้ “คนอยู่ร่วมกับป่า” อยู่อาศัยในพื้นที่อย่างปกติสุข พร้อมรักษา พื้นฟูสภาพพื้นที่ป่าไม่ให้ความอุดมสมบูรณ์ อย่างยั่งยืน และส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมทั้งสามารถสร้างอาชีพให้กับประชาชน ปัจจุบันได้ดำเนินการจัดตั้ง “ป่าชุมชน” จำนวนกว่า ๑๐,๐๐๐ หมู่บ้าน รวมเนื้อที่ประมาณ ๖ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วน ๑ ใน ๓ ของพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๙ ล้านไร่ ในจำนวน ๒๒,๐๐๐ หมู่บ้าน โดยนายกรัฐมนตรี ได้ยกตัวอย่าง ป่าชุมชนบ้านทุ่งหิ่เพ็ง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ที่ได้รับรางวัล ป่าชุมชนชนะเลิศระดับประเทศ ประจำปี ๒๕๖๐ โดยในอดีตประชาชนในชุมชนบ้านทุ่งหิ่เพ็ง ประกอบอาชีพตัดไม้เพื่อทำถ่าน ทำการประมงพื้นบ้าน และจำหน่ายของป่า ซึ่งในปัจจุบัน ประชาชนในชุมชนได้ปรับพฤติกรรม ด้วยการปลูกฝัง “จิตสำนึก” ให้มีการจัดการชุมชน เพื่อปกป้อง ดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้และชายฝั่งทะเลให้รอดพ้นจากภัยคุกคามจาก การขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคต</p> <p>๓. โครงการป่าในเมือง หรือ “สวนป่าประชารัฐ เพื่อความสุขของคนไทย” กำหนดเป้าหมายเพื่อเพิ่มความสุขของพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติบริเวณใกล้เมือง หรือกลางเมืองให้ประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมตามความเหมาะสม ของพื้นที่ ทั้งการออกกำลังกาย พักผ่อนหย่อนใจ และเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติ โดยปี ๒๕๖๑ จะเปิดให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ รวม ๙๙ พื้นที่ ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่</p> <p>ทั้งนี้ รัฐบาลและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่าง การผลักดัน (ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้ใช้ประโยชน์และรักษาพื้นที่ป่าไม้ รวมทั้ง ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้ รัฐบาลและคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กำหนดแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป ดังนี้</p>	

ลำดับ ที่	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง	สำนัก/กอง ที่รับผิดชอบ
	<p>๑. การดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้กับชุมชนตามนโยบายรัฐบาลให้บรรลุตามเป้าหมายและเกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว</p> <p>๒. การผลักดัน (ร่าง) พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ด้วยการบูรณาการการทำงาน การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทรัพยากรดินเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม</p> <p>๓. การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ทั้ง ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง ๕ ปี และระยะยาว ๒๐ ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้พื้นที่ทำประโยชน์ลดลงเช่นเดียวกัน ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องพิจารณาหาแนวทางในการประกอบอาชีพให้กับประชาชน โดยเฉพาะแนวทางการทำเกษตรกรรมให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพดินในพื้นที่</p>	

ฝ่ายช่วยอำนวยความสะดวก
กลุ่มงานช่วยอำนวยความสะดวก
สำนักงานเลขาธิการกรมการปกครอง